

Dato: 07.05.2012

Klimarådet på Nøtterøy. Sammenstilling av aktiviteten 2008-2012

I klimarådets møte 19.01.12 ble det i sak 02/12 vedtatt at rådets sekretær skulle lage en sammenstilling av rådets arbeid og resultater så langt, med innspill fra Miljøaksjon Torød om deres virksomhet. Sammenstillingen er en oversikt over viktige deler av rådets virksomhet fra det ble opprettet i 2008 og til nå. Den er ment som bakgrunn for diskusjon om rådets virksomhet og resultater, og ikke som en evaluering.

2008

- Nøtterøy kommunestyre vedtok å opprette klimarådet 26.03.08. Vedtektene ble fastsatt samtidig.
- Konstituerende møte ble holdt 30.06.08.
- Tore Rolf Lund, miljøvernsjef i Horten kommune, orienterte om deres klima- og energiarbeid i møtet 21.08.08.
- Tom Olav Madsen, prosjektleder for Nøtterøys klima- og energiplan, orienterte om planen i samme møte.
- Klimarådet uttalte seg til forslaget til klima- og energiplan 08.10.08.
- Det første åpne møtet ble arrangert i Teie kirke 24.11. 08. Inger Hanssen-Bauer, Meteorologisk institutt, holdt foredrag om klimautfordringene generelt. Håkon Skatvedt, Norsk Enøk og Energi, informerte om energibruk og –sparing i husholdningene. Det var utstilling om solfangere og stand fra Naturvernforbundet i pausen.

2009

- Klima- og energiplanen ble vedtatt 11.03.09. I vedtaket ble klimarådet bedt om å fremme en sak for formannskapet hvor det vurderes om Nøtterøy kommune skulle søke status som vennskapskommune med Ashton Hayes, Storbritannia, på området klima og reduksjon av CO2.
- Klima- og energiplanens handlingsplan oppfordrer klimarådet til å bidra under følgende tiltak: Øke bevisstheten lokalt om hvordan den enkeltes valg av reisemiddel påvirker miljøet, påvirke bl.a. kommunalt ansatte til å gjennomføre opplæring i drivstoffbesparende kjørestil, og arrangere åpne kurs/seminarer/informasjon.
- Hans Marius Råstad og Ole Jørgen Grønlund fra Volmax orienterte i møte 20.04.09 om deres kursopplegg for miljøbevisst kjørestil. Klimarådet informerte videre om kurset til Nøtterøy Næringsforum, Helse- og sosialsektoren og Teknisk sektor i Nøtterøy kommune.
- Fritz Rye-Andersen fra Eiendomsforvaltningen (EF) orienterte om kommunens arbeid med energisparing i egne bygg i samme møte. Klimarådet konstaterte at EF gjør et betydelig og godt arbeid på området.
- Klimarådets Janet Gullvåg kontaktet Garry Charnock i Ashton Hayes (AH) og avklarte at de var interessert i et klimasamarbeid, men ikke et tradisjonelt vennskapsbysamarbeid. AH ga også uttrykk for at de kunne tenke seg å besøke Nøtterøy i løpet av 2009. Klimarådet ønsket at besøket skulle være hovedsaken på høstens åpne møte.
- Klimarådet nedsatte et midlertidig arbeidsutvalg for å forberede besøket fra Ashton Hayes. Utvalget laget forslag til program fra mandag 26.10 til onsdag 28.10.09. Dette ble vedtatt i klimarådet 17.09.09.
- Garry Charnock, Roy Alexander og Kate Harrison kom til Nøtterøy søndag 25.10.09 om kvelden og gjennomførte et tett program fram til de dro igjen onsdag 28.10.09. Dette omfattet omvisning på Nøtterøy med el-bil, rundtur i skjærgården med lunsj på Mellom Bolæren (Rønningen), møte med klimarådet, representanter fra nabokommunene og

velforeningene, møte med representanter fra kommunen, arrangement på Oserød skole og møte med næringslivsrepresentanter. Programmet er gjengitt i referatet fra klimarådsmøtet 17.09.09.

- Den største begivenheten var det åpne møtet i storsalen i kulturhuset 27.10.09, med over 100 fremmøtte. Der fortalte AH hvordan de hadde lykket med å engasjere lokalbefolkningen, og inviterte formelt Nøtterøy kommune til et samarbeid. Det var utstillinger av LED-teknologi og elsykler/-mopedene i foajeen, og flere el-biler var parkert utenfor. Naturvernforbundet hadde stand, og det var kulturelle innslag både i foajeen og inne i salen. Om kvelden inviterte ordføreren til middag med klimarådet og gjester.

2010

- Sak om klimasamarbeid med Ashton Hayes ble fremmet 20.01.10 (sak FS-008/10). Formannskapet vedtok følgende: "Nøtterøy inngår et klimasamarbeid med landsbyen Ashton Hayes i England. Formålet er å dele ideer og erfaringer om hvordan man kan motvirke klimaendringer gjennom lokalt engasjement. Samarbeidet innebærer ingen økonomiske forpliktelser for partene".
- Kommunikasjonsrådgiver Helen Wedberg fra Fender kommunikasjon AS holdt foredraget "Hvordan lykkes med miljøkommunikasjon som leder til endrede holdninger blant folk? Noen innspill og råd" på klimarådets møte 04.02.10. Kommunikasjon, bl.a. betydningen av en god hjemmeside, var tema på flere av de etterfølgende møtene.
- Bygningsingeniør Svein Erik Øya holdt foredrag om hvordan redusere energibruken i bolighus på samme møte.
- På møtet ble også lokale ildsjeler og initiativ presentert og diskutert. På Torød ble det tatt et lokalt initiativ etter Ashton Hayes-besøket, se vedlagte rapport fra Elin H. Aarø Strandli. Sogneprest Christopher Woie redegjorde for Kirkens arenaer (konfirmanter, korskole, gudstjenester), og sa at de gjerne ville delta i motivasjonsfasen.
- Willy Wahl fra firmaet Elrex og Nils H. Berge fra ASVO orienterte og demonstrerte elektriske sykler og scootere på møtet 29.04.10.
- Rådet diskuterte også om man skulle engasjere et firma til å lage en kommunikasjonsstrategi, men konkluderte med at man i første omgang ville prioritere hjemmesiden, de åpne møtene og lokale initiativ som Torødkaksjonen.
- Miljøaksjon Torød ble tildelt kr. 10 000,- i støtte til informasjonsmaterieell, annonsering og utgifter i forbindelse med åpne møter.
- Som en oppfølging av dette møtet ble det laget en oversikt over klimaprosjekter på Nøtterøy, som ble forelagt rådet.
- Klimarådet tok høsten 2010 opp spørsmålet om å skaffe ressurser til en person som kan jobbe med oppfølging av klima- og energiplanen, og signaliserte at man ville reise et slikt forslag i forbindelse med evaluering av handlingsplanen til klima- og energiplanen.
- Janet Gullvåg besøkte Ashton Hayes 1-2. november og ga en fyldig redegjørelse i møtet 18.11.10 (notat ble også delt ut).
- Miljøaksjon Torød ved Elin H. Aarø Strandli orienterte om aksjonen, og sa at de ønsket et samarbeid med klimarådet. I diskusjonen ble det fremholdt at miljøaksjonen kunne være aktuell som medlem i rådet.
- På møtet ble det også foreslått å tildele en klimapris, og administrasjonen fikk i oppdrag å utarbeide retningslinjer for en slik pris.

2011

- Miljøaksjon Torød og Naturvernforbundet i Tønsbergdistriktet arrangerte 22.03.11 åpent møte på Torød om energisparing. Klimarådet støttet arrangementet økonomisk. Det var innlegg fra Naturvernforbundet og lokale leverandører av rørleggertjenester, glass og varmepumper. Arrangementet var svært vellykket, med ca. 40 deltagere.
- Næringsforum Nøtterøy og klimarådet arrangerte 07.04.11 møte for byggebransjen med tema klima og energi i bygg. Det var innlegg om nye klimabestemmelser i plan- og bygningsloven, klimavennlige byggeløsninger, energimerking av bygg og miljøsertifisering av bedrifter. Også dette møtet var meget vellykket, med nesten 40 deltagere (mange fra byggebransjen).

- Handlingsplanen til Klima- og energiplanen ble evaluert sommeren 2011, og klimarådet uttalte seg til evalueringen. Rådet pekte på at det var gjort enkelte viktige fremskritt i klimaarbeidet, men at hovedinntrykket var at man var kommet kort i forhold til de ambisjoner som ligger i handlingsplanen. Evalueringen pekte på kapasitetsproblemer for å følge opp planen, og rådet foreslo derfor at administrasjonen styrkes med en midlertidig stilling øremerket klimaarbeid. Rådet foreslo konkrete temaer det burde jobbes spesielt med videre, og hvordan investeringsmidlene til klimatiltak burde disponeres.
- Kommunestyret fattet 15.06.11 følgende vedtak (sak KS-040/11):
 1. Kommunestyret slutter seg til klimarådets uttalelse til handlingsplan – Klima- og energiplan for Nøtterøy kommune 2009 – 2012
 2. Ressurs til gjennomføring av klima- og energiarbeidet i Nøtterøy kommune vurderes i budsjett 2012 og økonomiplan/ handlingsprogram 2012 - 2015.
 3. Klimarådets forslag legges til grunn for disponering av investeringsmidlene på kr. 700 000,- til klimatiltak.
- Forslaget om ekstra ressurser (administrativ kapasitet) ble vurdert i budsjettprosessen for 2012, men man fant ikke rom for dette. Forslaget er imidlertid tatt inn i utfordringsdokumentet til budsjettet for 2013.

2012

- Klimarådet ble på møtet 19.01.12 utvidet med en representant fra en nyopprettet kategori "Lokale initiativ, organisasjoner eller grupper". Valget falt på Miljøaksjon Torød, som takket ja til å delta.
- På møtet 01.03.12 orienterte rådmann Toril Eeg om kommunens oppfølging av klima- og energiplanen.
- På samme møte orienterte rektor Andre Fürst Aune på Oserød skole og inspektør Mette Christophersen om skolenes miljøarbeid. Begge skoler vurderer miljøfyrtårnsertifisering.
- Statuttene for klimarådets klimapris ble også vedtatt på møtet. Prisen skal lyses ut for første gang i mai 2012, med utdeling til høsten.
- Klimarådet bestemte dessuten at rådet sender ut et eget gratulasjonsbrev til bedrifter og virksomheter på Nøtterøy som blir miljøfyrtårnsertifiserte.
- 19.04.12 arrangerte Miljøaksjon Torød, Naturvernforbundet, Fremtiden i våre hender og klimarådet åpent møte på Torød om el-biler og elsykler. Øyvind Johnsen fra Naturvernforbundet var møteleder, og hovedforedraget ble holdt av Gabriel W. Krog fra Grønn Bil. Flere el-biler var på plass og det var utstilling av elsykler og –moped. Flere innbyggere fra Torød fortalte om sine erfaringer med slike kjøretøyer. Møtet samlet ca. 50 deltagere og var meget vellykket. Rådet støttet arrangementet økonomisk.

Totalt er det pr. dato holdt 19 møter i klimarådet pluss fire åpne møter og et møte for byggebransjen. Rådet har avgitt formelle uttalelser til klima- og energiplanen (2008) og evalueringen av handlingsplanen til klima- og energiplanen (2011). Rådet har også fremmet sak for formannskapet om klimasamarbeid med Ashton Hayes.

Miljøaksjon Torød

En av de mest konkrete aktivitetene rådet har vært med å inspirere til, er dannelsen av Miljøaksjon Torød. Elin H. Aarø Strandli fra miljøaksjonen har levert denne rapporten:

Hva motiverte til oppstart og drift av Miljøaksjon Torød?

På oppfordring fra Klimarådet skriver jeg ned noen av mine egne opplevelser av hva som har inspirert meg til å ta initiativ til Miljøaksjon Torød, og hva som har vært avgjørende faktorer for drift av aksjonsgruppa siden oppstart våren 2010.

Sommeren 2008 var undertegnede så heldig å få tittelen Bestemor. Dette fremkalte tanker om hvilken fremtid dette lille barnebarnet skulle forholde seg til. Truslene om at moder jord lenge hadde vært i en truende sykkelig tilstand skapte uro og bekymring. Hadde vi i den vestlige verden rygggrad nok til å endre livsstil som kunne harmonisere mer med naturen og dens spilleregler? Spørsmålene hadde for meg vært aktuelle siden syttitallet da Erik Dammann var en profilert person i debatten rundt forbrukskulturen i Norge. Han utfordret og skapte debatt og bevisstgjøring, men de helt store endringene uteble.

Jeg har hatt et mer eller mindre bevisst forhold til miljøutfordringer, som så mange andre. Mye har vært skrevet om klimaendringer de senere årene som har påvirket meg til å tenke "Hva kan jeg bidra med"? Derfor var det motiverende at Klimarådet i Nøtterøy kommune med ordfører i spissen høsten 2009 inviterte befolkningen til et informasjonsmøte med fokus på lokalt engasjement. Det var inspirerende å lytte til engasjerte personer fra Ashton Hayes og høre at det nytter at enkeltpersoner engasjerer seg. Dette ga inspirasjon til å få til noe lignende også på Nøtterøy og i mitt eget nærmiljø. Det var viktig at sentrale personer i kommunen signaliserte ønske om å prioritere klimautfordringene.

Andre motiverende elementer var enkeltpersoners oppmuntring og støtte som resulterte i et husmøte hos undertegnede på nyåret 2010 hvor fokus var å avklare interesse for en aksjonsgruppe på Torød. Det var bred oppslutning fra lag og foreninger i tillegg til kirke og skole på Torød. Oppslutningen var i seg selv inspirerende og med lokal støtte ble Miljøaksjon Torød stiftet. Det var viktig at aksjonen skulle være uavhengig, og at den skulle fungere som en pressgruppe og informasjonsspreder om tema som omhandlet klima. Det ble flere mediaoppslag den første tiden, noe som i seg selv ga inspirasjon og forpliktelser. Tønsberg blad hadde en periode et stort fokus på klima- og miljøutfordringer. Dette bidro til støtte og profilering av tema som igjen støttet opp om aksjonsgruppas opplevelse av identitet og tilhørighet.

Et særdeles viktig og inspirerende samarbeid på Torød har vært mellom skolen og Miljøaksjonen. Skolen var representert ved rektor Kirsten Idland på det første møtet. Skolens engasjement i klimasaken var på dette tidspunkt uavklart. Skolen ved rektor og lærere ble enige om å satse på temaet og har engasjert seg i klimaarbeidet i tillegg til, og uavhengig av, Nøtterøyskolenes satsingsområde. Skolens klimaengasjement har vært til stor inspirasjon for aksjonsgruppa. Det har vært viktig at aksjonsgruppa har opplevd støtte og samarbeid fra dette nivået. Skolen har derfor stått som en solid representant for at det nytter for enkeltmennesker og grupper å engasjere seg. Aksjonsgruppa er særdeles takknemlig for den innsatsen som lærere og elever med rektor i spissen har lagt ned i et solid holdningsskapende arbeid som resulterte i Grønt flagg sertifisering av skolen.

Det har vært ønskelig at lignende samarbeid skulle komme i gang i forhold til barnehagen, men grunnet ressurser har dette ikke blitt iverksatt. Aksjonsgruppa består per dags dato av fire personer. Dette er Malin Norling, Kjerstin Bjønnes, Bjørg Strandli Hauer og Elin H. Aarø Strandli. Aksjonsgruppa har regelmessige møter. Det er mange ideer blant gruppas medlemmer som viser til stor entusiasme og engasjement. Mange ideer er lagt på vent i påvente av flere hoder og hender. Det er ønskelig med flere personer i gruppa slik at vi kunne få satt i gang flere aktiviteter. Få personer i aksjonsgruppa er en av de store utfordringene og truslene mot Miljøaksjonens videre eksistens.

Det siste 1,5 året har aksjonsgruppa hatt et støttende og inspirerende samarbeid med Naturvernforbundet i Tønsbergregionen ved å ha en representant i styret fra Miljøaksjonen. Samarbeidet har gitt muligheten til å realisere blant annet temamøte våren 2011 om energisparing. Det samarbeides om et nytt temamøte våren 2012 med fokus på el-bil og el-sykkel. Naturvernforbundet støtter opp med økonomiske midler og ressurspersoner ved blant annet disse temamøtene. En annen viktig inspirasjonskilde er at miljøaksjonen er representert i Klimarådet fra og med våren 2012, og at Klimarådet viser sin støtte ved å bevilge økonomiske midler til nevnte temamøter.

Hilsen Elin H. Aarø Strandli